Nationaal Archief AANVRAAGBRIEFJE 10-08-2010 10:46

STUDIEZAAL

Bezoekersnummer 110-281390
Naam bezoeker Hage, R.C.
Studiezaal 1 Tafelnummer 53
Datum 10-08-2010

Nummer toegang 3.03.01.01
Naam archiefblok Hof van Holland

Sententies
aa 1685 Sensien

BESTANDDEEL 5658

Specificatie

DEPOT	STELLING BEGIN	KAST	PLANK/LADE	BERGINGSNR	STELLING EINDE	KAST	PLANK/LADE
402B	20	/01	1		20	/10	8

NA HvH Criminele Sententies invr 5658, dd 16 maart 1690

sijnde, sodde mogen doen, ende
proponeren, sonder soer voorts
ten eenigen daghe uijt den Lande
van Hollandt, Zeelandt, Vries-
landt ende Utrecht, sonder
uijt wedere doen gemete Ronse
op peene van swaerder straffe
ende verlieset alle soe
gaedens ten proffijte vande Hoge
overigheijt te Uwes provincie
gevaert, gedaen inden Hoge bij
de heeren ende meesters adrian
pruijn Raeme van Bennebroek
president mr gerb. gool, Hugo
winter, frans van wetlaer,
ende jonker Cornelis van flijnen
van Hollandt, — inden provinciaen
sijnaert den xxvij. Augusti, xvj.c.
twaintich.

den provincieen generaeel
over Hollandt, Zeelant en
Vrieslant,

op ende pegnen
jonker, oft geerge Ewer
soer, gedt. van d'Hollandt

Gesien bij den Hoge van Hollandt — —
Ut Judicie den selven Hoge overgegeven

bij ofte van wegen den gevoomen-
gemeenen van Hollandt, Zeelandt,
ende Vrieslandt uijt den name ende
van wegen de Hoge overheijt ende
gemeeneschappelijck geijt vonden, hebben binnen
Schiedamme van mandatement-
criminael, mette clausule van
edicte, opende jegens Simoney
off George Swergood laetst gewoont
hebbende ende binnen Hoge, gede-
ten in persoon op ceijnse van Boy ende
Confiscatie van goederen, sortitant
ende deffaillant,

Proponerende den voorn. Schiedamme in
desen, dat in desen te permitteren-
stont, Raptum esse grave et atrocissimum
crimen, et appellatz in L. unica C. de rapti
virg: pessimum et detestabile crimen, et
raptorem hostem publicum, et hostili more-
insurgere, Et ariidem raptis scelus, quo filia
aut miliex improbe vel vi adducitur vel
corrumpitur, welck delict altijt bijde
wetgevers ende regters seer hoogh
is opgenomen geweest, ende ernstelijck
strangelijck gestraft geworden,
soo ende zoodanigen brande, martelen
ende andere gruwelijcke helsche, gelijck
dat te lesen was in d. C. de rapti

vergeven alsoo gebonden, voor geinformeert
als wanneer den superiooren wederom onderen wil
ende begeert, dat die geene, die dit
crimen begaen, sonder meerder gestraft,
gladio et confiscatione bonorum, als voore
ende persoonen vande Complicen, ende
oock die geene, qui aut ope, aut consilio ad
ipsum raptum cooperati fuerunt, om etiam gladio
et confiscatione bonorum condemnant, welck
crimen eo severius moet gestraft werden, quo
aut raptis, aut consilium, aut auxilium fuit
majis et gravius, gelijck onder 1 Crimen —
verhandelt, soo wanneer als daer bij, quam —
A stupro, et pudicitia et castitas violatur. —
Ant. Matth: ad d. l. nunc. cap: 2 n. 5. Cum sublata
et corrupta virginitas restitui non possit. Sonder
dat in deser by gedoen de verichtinge den
verschoonen sive quoad raptum, sive quoad pœnam
dat de dochter in deser vermelt, tijt haer
onders huis alleen was gegaen, ende dijder
gedoen de was geschoonen voor het hoofdt
van het stinkt: 3 t seggen, ende soo gesamentlijck
hun doorgegaen, met t derfte want
Ofschoon, dat permit wiert verstaen —
onwillicht te sijn, die door gewelt offbreck
off geweld, ende smeekingen, ofte door
eenige andere quade middelen, ofte —
pijnigen wiert gedwongen, ende misbijt
Ende dat sijn in die gevallen ende
ey onwillichheijt, als ey wille genomen
wiert, Ende dat in t ab sijn al ey —
wille mogte werden genomen, ende dat
[illegible] werden, [illegible]
[illegible], dwanne geen absolute ende —

simpele wille hoy geniemt worden, ende
gedwongen wille. Decium: lib. 1. cap. 7. n. 19
Non enim plene velle intelligitur quæ circumvenitur
et seducitur pravis persuasionibus l. 3. §. si quis volentem
ff. de tum: lib. extol: Paris etiam sunt, quod malum
per vim coactus, vel persuasionibus et malis rationibus
scilicet per blanditias persuasiones, et alias medias
quibus raptores utuntur ne videantur rapere, aut
rapuisse, sed volentem abduxisse, quibus filios
[illegible] ut in verbis nisi etenim dum sollicit haverit hus
odiosis artibus circum venerit, non fecit eum velle
in turpem dedecus dese prodere, Wanneer de oldere
raptor genomen pro omni seductore, ende onder
wonnen te sijn de straffe in d. l. gestatuert
ende sonder reden niet, quia ut inquit ibidem
in l. 1. persuadere ff. de serve corrupto, persuadere
plus est, quam cogere atque compelli sibi parere,
et callida suasio plus est, quam coactio, imo
importuna persuasio habet vim compulsionis,
quia in his persuasionibus semper fere solent
intercedere mendacia, et eo, major dolus, soo stoet
daer onder in d. sey niet specialijcken
te considereren, dat dese dochter niet
in levende eijnde godde vader ende
moeder, [illegible] insinuerde alles
moedt sejt in deser bewinnet des sommel
raept is, et ideo licet raptus non detur respectu
mulieris, quando permittit se rapi blanditijs et
persuasionibus, attamen rapi dicitur respectu
parentum, Wanneer dock dat stut. (Matth:
(Decium) ad d. l. unic: cap. 2. n. 10. et 19 gelesen
wort, quod si virgo parentes super stites habeat,
nihil interest, volens an invita rapta sit. Quis
enim non videt pravis persuasiones et sollicitationes
ex mente et sentent legista tonis in d. l. unic. pro vi
tuberi, ad quas si accedat abductio e gremio parentum
tum, consanguineorum, vel tutorum, vel cognatorum
utique vim et quidem publicam quis neget, hoc
enim est, hoort hij verderen, hostilij more sibi
matrimonium quærere, Tusschen twee

plecht moest geven, ende [illegible] vande
onderh, ontweert een verworde minderja-
rige dochter, als zij deser, de welke niet
wist dat haer heeft met en sou verbinden
noch eenige macht had om haer heeft te
huwelijcke uijt te geven. Cum non sit domina
men eorum filiorum, ende niet alleen waer-
mede, maer de [illegible] rechten pr. instit.
de nuptijs, et in l. 2 ff. de rebus dubijs, Nemmer
oock volgens de [illegible] ordonnantie
vande jaere 1580. art. 3. et 13. alwaer gesegt
wiert, dat onderh ontweert een minderja-
rige om geenen waren eenige redenen
van haer niet willen te geven, ende dat
een sodanige geen gebodes mogten werden
verwacht, 't sij dat geduerende oock met
verloopen quad poenam, dat hij soude mogen
voortgaen, volentem te geven, gedwongen, -
derwijse in d. l. unica uijt drukkelijcke was -
gestatueert het ontweeren vanden in -
verbis, ut omnes illius poenae sub jacent, sive volenti-
bus volentibus virginibus tale facinus fuerit perpetra-
tum, quia hoc ipsum velle, mulierum ab insidijs
regijssimi hominis, qui meditatur rapinam indicitur
Nisi enim eam dolibitaverit, nisi odiosis artibus circum-
venerit, non faciet eam velle in tantum dedecus sese -
procedere. Ende offwel sommige doctoren -
onder rechtsgeleerde van opinie waren dat de
straffen in d. l. unica gestatueert begrepen
te werden geamplijceert in eo, qui volentem -
rapuerit, vel concomitatus fuerit, soo was sulcx
treuenwel strijdig tegens den uijt drui-
kelijcken text in d. l. unica. Ende notoir
dat daer een specieuse ende speciale straffe
bij de wet was gestatueert, daer van
niet sou werden geexceeteert. Et ubi lex
non distinguit, nec nos distinguere debemus arg. l. 1.

si ff. de strat. et l. 5. C. de leg. Voorwaarde voor hem
overtuyt bij dat. (Matth. ad l. unica cap. 2. n. 19.
gewrongen wierd wierd si adultero non est
parcendum dicenti illtro venienti est ad me: cum
parcamus raptori decenti, illtro rapta ad me venit
flagitans, nonne recte huic occiari ita poterit cum
adulto, cur in civitate pacata hostili more mate-
monium quaesiviste? cum morem gestum oportuit
~~parum~~ Puella furenti raptis est invitis is, sub
quorum ~~post~~ potestate et custodia est, mulierem
abdiceret, ut ipsi injuriam non fecerit, quam volenti
fieri non posse dicis, fecisti tamen parentibus
fecisti consanguineis, pro tobi reipublicae, ende
sulex hoy dat wese minder gesegt ofte
gestellt wierd, dat Moribus nostris de
straffe deb doots ende vonde confiscatie
van goederen sonde comen te esseren,
ende t'zemenvoe arbitrow gewordt sijn,
want gelijk, dat paenae ad. d. l. unicae
n. 1 uijt drie bedijdte heijt, quod paena haec
moribus observatur, doch in desen decision
het xvij artikel vande politijcque ordonnan
tie vonden, poene ex. c. taghel interminis
mede ~~overgende~~, doch ook bij deses ver
stand worden (nota) in vigueur te blijven
alle de straffen ende poenen ende beijer
lijcke ende beschreven rechten gestatueert
jegens alle crimen van ontschouwers, out
voeren, ende bluetschanden, ende diverse
lijcke gequalificeerde sorcerijen, welcke
ordonnantie soo lange in wesen moest
blijven, ende geconsidereert moest worden
vande eijgenste crimen ~~crimen~~ natuijr
ende vigueur, tot dat deselve bij den

Souverain was gebrogeert, ende door een
andere dispositie te mette gedoen, Stout
noch eijndelijcke te noteren, quod confesso
rata, post raptum, et dum adhuc est in manu
raptoris, nihil operatur, quia praesumitur adhuc
durante metu Deum: lib: 4 cap: 7 nº 22 et 24, dat
dat niet beerte sijnde geprammteert ende
na reechten, plaecaten ende practijcque
vanden lande Alsoo sijnde, soo seijde
den procureur generaal voorden, dat
Jhuriaen, ofte George Everaard gedaechte
in persoon, uit tijdens de detentie ende
prentie sonder, ende soon van Bernaard
Everaard, ordinaris gouverneur gewest
Reijsers alsoo, jnden Jaere 1615, nacht en
t'sprentie gehouden begaen een
manslaegh ouende persoon van Jacob
Minderen, Stutsen, daer van Hare Ma-
jesteit gedaechte, dogh de fiscaal
daer toe gedenckende sijnde gedisponeert
gewest, Eijndelijcke noch hadde bele-
mmeren brieven van remissie, die oock bij
desen Raeve waren geinterineert ge-
worden, dat oft Hare Majesteit den-
selven Jhuriaen Everaard sich wel hadde
begeven, gecomporteert te hebben, soo
als een eerlijcke, gefatsoenlijcke, braven ende
deugtsamen jonghman begeerde, ende
toestout te zijn, Ende sijcke wraecht
van Medewerkers te begaen eenigh crimes
ofte fortfait, Betreffende sulcx was dat sijdes

onvoorzichtigh door brennende lijnden, godde toe
„ gelaeth, van permisse te crijgen van anna
Aghesius dochter van Worm, dochter van pieter
van Worm medicijne doctor alhier
doenmaels tuschen de vijftien ende
sestien jaren out zijnde, ende door jntrigues
ende onderspitt soo veel te wege gindse
gebracht, dat de voors. Anna van Worm
buijten weten ende permisse van haer
vinden, soom ende dan was gekomen in
het huijs van eene Jufvrou Muldens
Jufvrouwe vanden Rentmeester Frederick
Mulder, ende op welcke huijs geen
gerechtigheijt stonde valle, offte genomen
werden, alwaer alsdan den voors. Everhard
off was, offmede quam, ende sigh liet
vinden, dat de voorsz. heere Everhard
Jufvrouw Muldens van tijt tot tijt heer
abantagieus vanden voors. Everhard jegens
haer godde gesprooken, ende denselven
haer vengepresen ende gesommen
deert om tot haer vrijer ende man te
nemen, debbende daer op voort den
voorsz. Everhard van haer sijn dienst, liefde
ende persoon gerestammandeert, waer
op alsdan de voors. Jufvrouw Muldens
uijt de kamer retireerde, ende den
voors. Everhard vervolgens bij de voors.
Anna van Worm alleen liet, dat den voors.
Everhard haer Anna van Worm godde
vergevende, van trouwbelofte vande
selvige te hebben, waer toe hij haer uit
leerste liet kommende bewegen, ende -

zijt seere afflorende, seggende sulx nijt
te zullen doen, alzoo wetende ende
versekerd zijnde, dat haere ouders nijt
zonder toeleijt, dat zij met haer zonde
trouwen, ende zij tegen de zin haer
ouders nijt voorkomen zonder willen doen,
godden, alsdoen de voorz. Giffrouw —
Mulders, ende den voorz. Everhard —
wederom haer in discours toegewogt
dat zinnelijcken tegen dezen van ouders
gonderstanden geschiedden, ende dat
zulcke zinnelijcken de beste waren,
hebbende daer toe bijgebrocht exem-
pelen van personen, die voorgeloopen
waren, ende geseijt dat die nadeelgant
de beste ende liefste kinderen geweer-
den waren, dat daer op verder was
gevolgt, dat de voorz. Giffrouw Mulders
op seecheren tijt haer nacht gedde-
gesonden, ons ende bij de voorz. Anna
van Wouw, quasi om seecher stelsel
ofte hulsel, ende daer bij verkogt dat
zij ende bij haer wilde trouwen, daerop
de voorz. Anna van Wouw tegen zijn
van de voorz. Mulders toegeseijt zijnde
geweest, bij d'selve was gebragt ende
geleijt in een kamer, daer den voorz.
Everhard alreede was, doende daer op de
deure voor de kamer toe, ende latende
den voorz. Everhard bij de voorz. Anna van
Wouw alleen standen, dat alsdoen den

Everhard de Voys, van Vrouw Heer Gerd hadde
aengeweest, om hoegheliche trouwbeloftey
van Heer te hebben, ende die oock eijndes
van Heer hadde bekomen sijnde desselve bij
hem vergestelt, ende voorgeslo Heeren en-
bij Heer meergeslo Heeren, jueghendende
Heer Sware ende diene zeeden, Moeder mede
de voys. Huijsvrouw Mudeus Moeder mede
Kamer Meis gekomen, ende henlieden
veel geldes hebbende gewerft, hadde de
voys. peeter van Vrouw vader vande
voys. Anna van Vrouw vande voorsz.
jufrouwe, beleijt van sweeties, ende tgeen
vande trouwbeloftey, kennisse bekoms,
den voys. Everard tot sijnen huijse ontbo-
den, ende vanden selven afgeeijst de
trouwbeloftey die hij Everhard sijn dochter
aflgeloedent hadde, presenterende de
sijne, die sijn dochter hem hadde ter hant
gestelt, wederteegeven, dat eijndelijcke
meer eenige tergijnenstrijdt den voys.
Everhard de gemelde trouwbeloftey
hebbende gerestituerdt, ende de sijne
weder ingetroeden, hadde de vader
vervolgens over de voys. manière
van doen, sijn tegens den voys. Everhard
heer Gerlnegst, ende gemisvoutentseit
geweeden, hem met preuven aensegghende
dat hijnet alles eerlijcke niet, maer
als een schelm hadde gedaen, van sijn
minderjarige dochter van Heer sestien
jaren oft te hebben verwelgt, uitleijt, en

gesundt ende buyten sijn schuldt ende sijn
ghuys trouwelooseh te geven, ende offte
voordens, hem bevindt seggende, dat hij
ende vermoeghdt sijn dochter aen hem
niet sonder geven, ofte toestaen, dat hij
nimmers wel wiste dat sodanige trouwelooseh
als hij Everhard haer aengedrongen hadde
nae rechten niet sijn sonder bestaen, dat
den voorsz. Everhard sulcx hebbende toege
staen, verders beloft hadde, noijt sijn
dochter directelijcke ofte indirectelijcke
jegens sijn wil ende dan zijne suller
moeder, dat den voorsz. Everhard, den
alles ongeacht, de voorsz. Anna van Vrom
oder al hadde nagegaen, ende op alle
plaetsen, soo tot Amsteltwijck, Sgrave
sande, Sordrecht, als hier in alle steden
hadde geobserveert, ende over haer voor
gaen stadt, ende sittende, trachtende door
allerlij middelen hem wederom te brengen
in haer gedachten, ende niemand
jmpressies te geven, ende door diverse
wegen bij corruptie van meijden, ende
anders, brieven aen haer bestelt te
crijgen, hebbende hij bij sijne eerste
brieff, haer eerst met hoffelijcke,
protestatien, bemoeitenisse ende
betuigingen van genegentheijt trachten
te bewegen, ende daer na voort haer
haer hart aengegaen den bloedt, ende de

verdoemenisse voorgestelt, ende dat hij (primo mijn)
de beloofte, ende eed verbeurt die voor
godt met sulcke swaere ende beswaerlijcke
eede, niet beter en trachte om meete
komen, dat hij sulcx voor godt niet en
konde verantwoorden, dat zijn Conscien-
tie sonde stinckende, ende hij na alle apparen-
tie een valsche, Eedt deede, en hij zijn
niet gezint was zijn harte te behelpen ende
bij aldien hij zijn beloftes niet naeco-
men, oprichtende zijn, verschrijvende zijn, bij sonne
van dreigen, dat hij nijt sonde toestaen,
dat hij met een ander sonde trouwen,
op dat hij geen valsche Eedt sonde schuy-
ten doen, ende geen kint der verdoemen-
nisse en werde verwecken ende zijn verbeu-
tenisse spreeckt, sonder dat het
iemant wiste, ende zijn recommen-
derende de secretesse, Ende bij een-
ander brieff uitsonde geschreven, sodde
zijn vermeldt, dat hij was sans arrest foible
vaine, legere, inconstante, ebaire, in grote, mensonge,
pleine de trahison, sans ame, et sans spitie, capable de
tout faire hormis une fidelle amitie, Ende uit
eijgen vande selve, dat hij verwachte-
van zijn een resolutie om hem ende zijn
te helpen, alsoo zijne vrouwe het nimmer
meer sonder toestaen, bij aldien dat hij
niet en vigileerde, verschrickende nog
meels zijn verbeutenisse spreeckt,
alsoo hij zijn niets te seggen, sodde zijn
veel aengelegen was, ende zijn recom-
menderende te swijgen, dat hij geschreven

hadde, ende dat hij den brieff verbonden sonde
dat den voorsz. Everhard doen het voorsz. hofjen
de voorsz. erma van Wonnewolden, wel
meerhaftich jouwen uit hijnde, in haer
gewisse hebbende ontwoert, ende ongerust
gemaecht, vervolgens van haer eenich
antwoert hadde uytgeweist, ende daer op
wenden bij hijnen derden brieff haer fer
hadde opgesett, ende geschreven, dat het
oen haer stont, om van sulcke verdrietich
heden vrolijcht te sijn, dat hij wist, bij wie
hij trouwt konde vinden, bij die, die haer
noijt sonde verlaten, dat hijt te schamach
tich was, ende met broeder derste — —
spreeckten, en hoe langer hij wrocht
hoe slimmer het met haer gaen sonde,
derhalven al sijn werck was, dat he haer
noch ergens meer tot sonden brengen,
op dat hij malkanders niet meer en —
sonden, cimmer frey, ende dat den voor
heen niet onder als de bedroeffde
dat te verwachten was, dat hij daeroen
(nota) oomen sonde, dat hij haer geneghen
sonde van alle haere smert, en haer
dienen sonde als een godin, ende haer
geven het geen haer heut behoeft konde,
dat hij den brieff sonde voor haer ver
druet een volmacht te vercrijgen van
mijnheijt, sonder weerwoorde, hebbende den
voorsz. Everhard oock eenige tijdt in
haer gemenicht, hadde haer wenden —
jegens haer onder opgesett, ende —

geinpiteert ende deselve te verlatene, ende
bij hem te stoene, so seijnde verdere, dat
hij niet voorte bedenckens, waer hem
gedachte, was, van hem voorte te laten
gemeenen als een kint, off hem verwe
was, datse hem houden ontsagen, dat, dat
meer dreijgements was, dat sulcx
onmogelijcke konde geschieden, dat
hij niet te vreesen hadde, dat hij genegen
waer hem gadde, en hij hem meer hem
stant soude maeckenen, ende geene
wat silver geent degeens mogte, dat alget
plaisier het geen ende wereldt bedrogt
konde worden, voor hem bereijt was, hij
overmulcx hem ontloftenen soude van
sulcke stoute daden, dat hij te vere
vreesde, dat hij hadde gedrogt dat hij een
amsoms houte hadde begaeneen te strijden.
Op sijnde den voorn Everhard wederom
voor onbeschermt gewaeft, dat wae dat
den voorn: priester van Wonne den van sijn
meijden ter deure hadde uijtgeschelt ou
dat hij met den voorn: Everhard overspou
deerden, hij Everhards ten huijse vunden
geen: priester van Wonne was gestomen, en
deselve meijt veldoorte stoene deenden
waer over alsdoen boogewoonds gevallen
sijnde, hadde denselven Everhard wel
nimmels beloft van noijt eenige gedrogte
meer mede voorsi: Annatten Wonne te
sullen hebben, versoechende sijne voorsi:
broeders wederom, ende seggende, dat hij
niet en hoopte dat de vadder hem soude
raeneen, dat eenmal den overgenaelts

Overgeven op die buijten, onbetamelijcke,
valsche ende bedriegelijcke practijcken
ende kunsten, blijvende continuerende,
Ende haer daer door gebleven gewonnen
eijndelijcke ~~ende~~ aengeleijt ende geve-
" volveert hadde met de selve anna van
Wonne door te gaen, welcke hij van
godde beleijt, ende uytgewerckt door
bemiddelinge ende tusschen gaen vande
onde ende jonge juffrouwen sa fosse,
door de welcke hij haer oock hadde
lotes overseyghen, dat hij haer sonder
opwachten op de sluentedijcke ovende
steene poort, dat hij haer verderen
godde verlooghen ende gedisponeert dat
hij haer huwelen, ende gouitbeuk maeke
hij haer huwelen, Ende godde daer op ver-
" volgende, ende ouder volgende de vaff.
" heyde onderstaen, buyten kennisse
ende wetten van haer ouders ende
jegens de sijn eigen willevande selve
haer ouders, ende in absentie vande
vader, ende jegens sijne stercke
belofte aen haer vader tot twee-
malen gedaen, op den 25 vande maent
October vande voorleden jaere 1617.
negen entwintich des avonts tusschen
twee ende vaft uyren, de voorn anna
van Wonne opte wachten, op het hoecken
van ~~het~~ steenen stenene alhier van de
sluentedijcke, Ende met d selve door

te gaen, ende hebben deselve te mijnen ende
bewaren, ontvoerende alsoo de vader ende
moeder van haer minderjarigh kinderen
dochter, dat den voornoemde Everhard-
den op aenstoots met de voors. Anna
van Wijnen, ende eenen Willem Roels,
denselven alsoo mede uyt gesoekte
van het genestraetje, op de voors. Anna
van Wijnen ter voors. tijdt hadde staen
wachten, gegaen was op de Cingel
onder de tijlen boomen alhier, ende
aldaer te samen hadden overgeleyt hoe
ij wat voegen, ende waneer meyn-
verdert souden voortgaen, Ende was aldaer
bij henlieden vastgestelt, dat men dien
nacht souden verblijven in het huys van
moeder vanden voors. Everhard, staende
ende gelegen alhier op 't pleijn, ge-
naemt het geuot Steijghers Hoff, ende
dat den voors. Everhard met de voors.
Anna van Wijnen den anderen daeghs
smorgens vroegh met een Chaise
souden vertrecken, dat doen op den
voors. ~~Everhard~~ Roels voor uyt was
gegaen aen het huys vande moeder
vanden voors. Everhard, ende bevoegt
hadde, dat de poort, achter inde hoff
staenet uytkomende, souden weder
geopent, gelijck hij voort bevoegt hadde
de Chaise ende het paerd tot huy ver-
treden, dat doen op de voors. Everhard
met de voors. Anna van Wijnen de voors.

achterpoorte sijnde ingekomen, aldaer
ten huijse dien nacht was verbleven,
ende bij deselve godde gesloten, ende
vervolgens den anderen daegh 's morgens
vroegh met deselve Anna van Wonn
over heijden, alwaer hij een Coets-
wagen godde gehuijrt, ende voor-
voort over Boeulen naer Amster-
dam was gereedt, dat bij de onder-
aenstoot volcke uijtgesonden sijnde
om hemlieden te vervolgen, godde
eene partije, met namen Cornelis
Bruinis, ende drije Steedtse, de
selve Coetswagen, daer op de voorsch.
Everhard ende Anna van Wonnsats
ondersoeckt, ofte ondergeselt ontrent
den dorpe van Sijpe, dat den voorsch.
Everhard de voorsch. twee personen,
die op een Chaise satten, gewaer-
dijt wedende ende bermende, een sijn
weeldende godde gerooven door teeling
van godde de Chaise met tie lots pasteen
ende de Chaise sitts de
dat daer op die op de Chaise sitts de
voorsch. Coetswagen willende passeeren
ende voor bij rijden, het ongelooke
ende voor bij rijden, het ongelooke
godde gewilt, dat de voorsch. Chaise
door de voorsch. wagen onder de voet
geraeckt ende ongevallen was, ende
hij Everhard alsoo met sijne geweer
verde twaeck was ontkoms, dat de
voorsch. Anna van Wonn, na dat hij seerge
weetkes met den voorsch. Everhard -

godde ongehoorsy, wederstalighe indey-
Boegh, ende onder de gehoorsamheyt
van hoore onderdanich hielt begeven godde-
't zemenmaal penitentiende over de voorse-
zonde, ende hoer beklagende over de
zedenlose, passieuse ende misleydinge
vanden voorsz. Everhard, dat nae dey,
voorsz. Everhard de voorsz. Anna van Woem
aenstont nae sijn doorgaey van ende
vermant godde gedwongen, ende gepe-
hindert te zijnen, ende te zijnen
verscheyde breuen, Ende voort een-
andere outa van trouwbeloftey, mits
goeden eey brieff, waerbij sij des zo.
Everhard tot het aenbeuemant, dat
daeghs te voren, sonder godtey verzegt,
Ende alle die breuen, ende outs van
trouw beloftey te vernietigen, eys ofte
off die alle voor dese, alhier indey
Boge ex dienstatiey voors gesegeys
geweest, gelijck sij voort desselue
godde gepersuadeert ende gedwongen
zeyt voor hotuus ende getuygey
tot Amsterdam, Ende daer nae voor
Schepenen van Oost te zijnen, eey-
ner loninge, 't zemenmaal tot sijn-
voordeele, ende zeyens de notorie
waerheyt oey, Anna sich met de
voorsz. Volcoo. ende gelugeerde breuey
trouw beloftey, ende voor loninge
waer het mogelijck voor de Justitie
te behelpen, gelijck in de Moeder

vonder voorsz. Evergard met alle d'selve
goed was bedienende, ende gratieuse
Heere godde gegeert van d'selve Prove-
ninse quasi voor zijn zijnen verzoeckinge
versouchtinge, habem, ofte inventie
te bekomen, hebbende oock de voorsz.
Evergard de voorsz. valsche ende ge-
emendeerde brieven, trouwbeloftes
ende verclaringe, met den drinck
gemengh gemaeckt, ende d'selve
den infamen libel, bij forme van —
requeste opdraegen quasi van sijn moeder
ouer al verfonden, Ende alsoo t'geene
voorsz. geseyde was niet onder den Pro-
uinsiaen opgenomen, ende geconsideeret,
Heeft, als voorsz. notoir kort als voorsz.
was geprouinttiert, Ende dat oock de
voorsz. maniere van d'selve met onder
den Prouinsiaen geexponeert van het
Crimen van valscheyt, ende verbolgen
ten grootsten overdes lijfstraffbaer
was, Ende dat d'selve d'selve de fraude
was van den schadelijcke en pernitieuse
gevolge, Soo hadde oock den prouinsiaen
generaal op de eerste aenklachte, —
ons geen bijder wadere gedaen, daer van
aenstonts remisse, den heere Prove-
ninse gegeven, versocht ende oock gepraes
teerert litteras ad omnes populos, den de voorsz.
personen daerdoor niet hebbende —
Crimen werden ontsteldt, hadde den
prouinsiaen generaal nadrucksamen

informatie zijn verdere geaddresseert aan
gemelte Bode, ende tegens denselven
Jhonnes ofte George Evergard verzocht
mandament criminael met de clau-
sule van edicte, in commune forma,
twelcke op den xxv.e October voorz. bij
deselve Bode zijnde verlezen, godde den
denunciander tot exploitteeringe vant
voorz. mandament versocht den persoon
vanden voorz. Evergard, en die niet
binnen de binnen, doordien zijnde uyt
was, mitsdien den voorz. Jhonnes, ofte
George Evergard, soo zijnen knechten
voorzien, als bij Clockenslag edicte
ende publicatie gedaen geweest, tot sess
dagen daer toe gecxecuteert, te
Comparanten in persoon voor den gem:
Bode, op peine van ban ende confisca-
tie van goederen, ommate overgeleyt
soodanigen erfsch. ende conclusie
criminael, als den procureur generaal
zoude impetreert tegens zijn fol willige
doen, ende nomen, ende voorts te
procederen als naer rechten, ende
alsoo den voorz. dagh dienende den gedd.
in persoon niet en was gecomparceert
geweest, soo was tegens den bij den
Bode gedecerneerde deffault, deffault,
ende uyt kracht vanden den Jhnpetrant
verleent den onder mandament crimi-
nele, welcke mandament mede zijnde
geexploitteert, naer zijne forme ende

jmmegonder, ende den gedaeghde daegh
gepreefigeert tegens den xij december
deffelven jaers xvj c negen en tachtich
soo wat aytten den selven daegh dienend
den voorsch. gedaeghde mede niet geco-
" pareert, mitsgaders jegens den
selven bij den Schout gedecerneert was
" t t weerde deffaut, met sulcken proffijt
als naer rechten doen van sulcken
was te volgen, ende den Schuyt-
veerder verleent een derde mandament,
welck derde mandament insgelijcks
begeerlijck ter executie sijnde geleijt,
als voorsz, ende den gedaeghde ten
derden male daegh gepreefigeert wesende
jegens den xxiij January laeden
" den Schout xvj c t negentich soo wel
voor eenmael den gedaeghden ten
gepreefigeerden daegh niet geco-
" mpareert, sulcx was bij den Schout jegens
hem verleent het derde deffaut,
ende was voor het proffijt vanden
den Schuyt-veerder gecommitteert sijn
" intendit over te leggen mette been
" ficatien daer toe dienende, ende hem
geconsenteert een vierde mandament
criminael, daermede den deffaillant
ten vierden male, ex superabundanti,
bij edicte gewezen sonder verder in
" persoon, vinnich voorsch. intendit te sijn
verifieren, ende d'ententie te doen
prononceeren, met sijn gimatie, welck-

mandament mede geexploiteert sijnde
nae sijn komme ende jurisdictie, soo
voor zoeckers dey gedaet ende oock doen
"maels met gee ommeveert, ende wat
mitsdies jegens denselvey bijden Hove
gedecreteert het viende deffault, ey
gevondenne ert dat van alles zoo ge-
"maeckt, ende geweygt sonde werdey
bij twoors pretendit, mette stricks ende
verificatie dese tot wedrijf sijnde
mitt welcken dey voorn. Ignorant —
conclideerde dat bij sententie —
diffinitive van desey Hove, dey gedeerde
solde werdey verstreckey van alle —
exceptie declinatoire dilatoire, ferey
"tous defentie ende weers van rechts,
die hij gee ommeveert sijnde, sodde —
mogey dey, ende prononcey, ende dat
bij voorts ten eenmey dage gebonney
solde werdey, uijt de landey van Holland
Zeeland, Brabant ende Utrecht —
op peine soo hij daerinne nae mael —
geattempteert mogte werdey van —
mettey swarende gestraft te werdey, —
dattey de dort na volge, ende dat alle
sijne goedey verclaert sonde werdey
geconfiscqueert te wesey, tey profijte
vande Hoge overigheijt, ofte tot ondey
sijney ende communie als bevondey
sonde werdey te begonney,

Voorts: Hoff met rijpe deliberatie van
rode deijs sijey ende ons gemoey, de

gebeurde alle t'ginst der materie dienende
ib, doende recht inden name ende van
wegen de Hoge overicheyt ende gemeene
lyckheyt van Hollandt, Zeelandt ende
Vriesslandt, geeft voort peuffijt, ende
ijst macht vande deffaultey bij den
procureur generaeu opende tegens
den gedaeghde ende deffaillant in deser
gevolginent, deselve gedaeghde en
deffaillant, verstecken, ende verstaeth
geen t'selve goeffinitt deser van alle voor
tijn declinatoir, dilatoir, ende peremp
toir, defensien, ende reserven van rechts
die hij geeomponeert sijnde, gedde
mijnen deser sijn proponeens, Houdt, gen
voorts ten eenwigen daghe nijtte sonder
van Hollandt, Zeelandt, Vriesslandt ende
Utrecht, sonder oijt weder daervinne
te kuinen, op peine van swaerder
straffe, ende verbeurt alle sijne
goeddenen ten peuffijte vande Hoge ov
te wesen geconfisqueert, gedenuncts
Hoge bij de Heeren ende Mr. Adriaen
Pauw Heere van Aemstelrode, president
Cornelis Tamestijn van Sotelijn
Benjamin van de Heere van Ter Weer,
Cornelis Cornelis Hogen Muinter,
Francois Vrestlaer, Paul Andrews van der
Meulen, Jacob Vallensis ende Charle
Philip van Doux Ridtsheer van
Hollandt, ende gepronuncieert den
xij s Julij xvj c twintich